

Anhörigpolicy - Strategi för stöd till anhöriga inom socialförvaltningens verksamheter

Dokumentnamn	Anhörigpolicy - Strategi för stöd till anhöriga inom socialförvaltningens verksamheter	Dokumenttyp Riktlinje	
Fastställd/upprättad av	Biträdande förvaltningschef/verksamhetsutvecklare	Datum 2024-04-19	Diarienummer SOC2024-000066
Dokumentansvarig/processägare	Förvaltningschef	Version 1.2	Senast reviderad Giltig t o m 2028-04-19
Dokumentinformation	Strategi för att inrätta ett anhörigvänligt bemötande av anhöriga i socialförvaltningen		
Dokumentet gäller för	Samtliga enheter inom socialförvaltningen		
Annan information	Detta dokument ersätter tidigare dokument "strategi för stöd till anhöriga inom socialförvaltningens verksamheter" upprättat 2015.		

Enligt 5 kapitlet. 10 § i Socialtjänstlagen ska Socialnämnden erbjuda stöd för att underlätta för de som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som stödjer en närstående som har funktionshinder. Denna lagförändring i Socialtjänstlagen medför att en strategi för stöd till anhöriga behövs inom kommunen.

Strategin ska beakta följande huvuddrag

- *Anhöriga inom hela socialtjänstens verksamhetsområde omfattas av bestämmelsen, det vill säga funktionsstöd, individ- och familjeomsorg och äldreomsorg.*
- *Samverkan med hälso-och sjukvården för att nå anhöriga i tidigt skede.*
- *Utveckla ett anhörigvänligt bemötande av anhöriga i socialförvaltningen.*

Syftet är att minska anhörigas fysiska och psykiska belastning. Vidare syftar det till att förbättra deras livssituation och minska deras ohälsa.

Denna skrift har tagits fram som ett led i att kvalitetssäkra verksamheten.

Innehåll

1	Definition av anhörigbegreppet	4
1.1	Anhörigvårdare	4
1.2	Närstående.....	4
2	Strategi	4
3	Enheten för anhörig och närståendestöd erbjuder	4
4	Anhörigvänlig	5

1 Definition av anhörigbegreppet

1.1 Anhörigvårdare

Är den som inom familje-, släkt, eller vänskrets hjälper sin närstående som på grund av sjukdom, ålder eller funktionsnedsättning behöver hjälp att klara av vardagen.

1.2 Närstående

Är den som tar emot hjälpen. Närstående kan bo i ordinärt boende eller särskilt boende.

Uppgiften att vara anhörigvårdare är frivillig. En anhörig avgör själv hur stort ansvar han eller hon vill ta för att vårda och stödja en närstående. All verksamhet inom socialförvaltningen ska således låta den anhörige själv avgöra sin roll och omfattning av den och acceptera den anhöriges ställningstagande.

Det är av vikt att detta är det utgångsläge som ska gälla så att inte de anhöriga känner att de borde vara mer engagerade eller mindre engagerade utifrån verksamhetens förväntningar på anhöriga.

Allt anhörigstöd är inte kommunens ansvar, Försäkringskassan, regionen och olika frivilligorganisationer bidrar med sin del. Samverkan är viktig. Enligt 2 c § i Hälso- och sjukvårdslagen ska Hälso- och sjukvården arbeta för att förebygga ohälsa och ge information om hur man kan förebygga ohälsa och skada. Hälso- och sjukvården kan därför identifiera anhöriga och informera om kommunens anhörigstöd.

2 Strategi

- Handläggare ska lämna information om enheten för anhörig och närståendestöd, i samband med beslut om insatser
- Information om enheten för anhörig och närståendestöd ska finnas på kommunens hemsida
- All personal ska informeras om anhörigstödet så de kan hänvisa anhöriga till enheten för anhörig och närståendestöd om den anhörige så önskar
- I samband med introduktion av nyanställda ska vikten av att bemöta anhöriga på ett bra och respektfullt sätt tas upp
- Enhetscheferna har ett ansvar för att verksamheter ser till de anhöriga och att personal blir trygg i anhörigkontakter (t.ex. vikten av att den enskilde ska samtycka till informationsgivande till den anhörige).

3 Enheten för anhörig och närståendestöd erbjuder

- Råd och stöd till anhöriga i alla situationer.
- Enskilda samtal med anhörigkonsulent

- Anhöriggrupper (kontakta anhörigstödet för mer information om de olika grupperna)
- Stödgrupper (stöd till tidigt demenssjuka och deras anhöriga, enligt PER-modellen).
- Anhöriggrupper till yrkesverksamma anhöriga på kvällstid
- Förebyggande och uppsökande verksamhet
- Sociala öppna mötesplatser (biståndsfria)
- Volontärverksamhet
- Utbildningar och föreläsningar

4 Anhörigvänlig

Alla verksamheter inom socialförvaltningen ska sträva efter att organisationen är anhörigvänlig. Detta innebär följande att:

- Den anhörige ska själv definiera sin roll som anhörigvårdare. Det är viktigt att den anhörige inte känner att den är för lite eller för mycket engagerad utifrån verksamhetens förväntningar. Anhörigvårdarrollen är frivillig.
- En namngiven och individuell kontaktman ska finnas inom särskilda boenden och inom hemtjänstens verksamheter ska fast omsorgskontakt finnas. I kontaktmannens roll ingår att vara länk mellan verksamhet och de anhöriga.
- Genomförandeplaner och individuella planer ska om den enskild så önskar delge anhörig, så den anhörige blir väl insatt i hur insatserna ska utföras. Det ger en respektfull och trygg relation mellan verksamhet och anhörig.
- All personal i förvaltningen ska känna till och kunna ge information om enheten för anhörig och närståendestöd.
- De anhöriga ska ses som samverkansparter och deras kunskaper ska tas tillvara.
- Socialtjänstens personal bör uppmärksamma anhörigas och närståendes utsatthet för hot och våld.
- Den enskilde ska lämna samtycke innan information om dennes livssituation och personliga förhållanden lämnas till anhöriga.